

Správa z pastorácie a hospodárskej činnosti Farnosti Poprad Veľká 2021

V závere správy je pár „náčrtov“ toho, čo potrebujeme alebo toho, čo nás čaká, aby sme mohli žiť odpoveď na volanie Nebeského Otca.

Mladí vo Veľkej 2021

Rok 2021 sa začal lockdownom a tak sa stretnutia a aktivity presunuli do online priestoru. Väčšinu času takto prebiehala príprava na birmovku v dvoch skupinách, kde bolo 34 birmovancov.

Fungovali takto aj stretká detí ZŠ, konkrétne tri:

Motorčovia, Pažravice a Deťúrence.

Mladí sa stretávali v dvoch skupinách:

stredoškolační a vysokoškolační.

Veľmi tvorivo a aktívne sa zapojili do tradičnej Don Bosco Show v januári a jedna zo scénok ako amatérske video dosiahla pekné umiestnenie na celoslovenskej súťaži. Od apríla sa postupne uvoľňovali opatrenia a tak bolo opäť možné začať s aktivitami prezenčne. Konali sa malé brigády v Orlovni a rozbehli sa prípravy na letné tábory a podujatia.

V lete sa podarilo zorganizovať duchovné cvičenia pre SŠ a VŠ. Vydaril sa aj pekný prímestský tábor, kde sa ako noví animátori angažovali naši birmovanci. Spolu s nimi sme prežili teenagerský pobytový tábor, ktorý bo súčasťou prípravy na birmovku.

Na záver prázdnin tu boli prázdninové popoludnia pre deti v priestoroch farského dvora, ktoré dali deti opäť dokopy. Nový školský rok sme otvorili farským dňom, kde sme predstavili deťom a mladým ponuky nových stretiek, krúžkov, duchovných obnov a aktivít a ktoré sa v jeseni veľmi pekne rozbehli.

V októbri prijali naši mladí sviatosť birmovania, ktorú odprevádzal náš mládežnícky zbor, ktorý opäť celú jeseň oživoval naše mládežnícke sv. omše v piatky večer. Rozbehla sa aj príprava nových animátorov z radov našich birmovancov v tzv. Prípravke.

Štatisticky máme v tomto roku 2021 približne 50 detí ZŠ na pravidelných stretkách a krúžkoch, 40 mladých SŠ a VŠ, z toho 20 angažujúcich sa animátorov a 13 prípravkárov.

Štatistický prehľad – ktorí slúži pre Farnosť, pre štatistický úrad SR a pre vnútornú potrebu Biskupského úradu v Spišskom Podhradí a KBS

1.	Počet všetkých obyvateľov farnosti	4571+-	
2.	z toho počet:	rímskokatolíkov	2956+-
		gréckokatolíkov	50+-
		evanjelikov a. v.	1000+-
		bez vyznania	300+-
		iných	265+-
3.	Počet pokrstených rímskokatolíkov v r. 2021	do 1 r.	22
		od 1 r. do 7 r.	3
		od 7 r. do 18 r.	-
		nad 18 r.	-
4.	Počet konverzií	-	
5.	Počet zahlásených vystúpení z Cirkvi	-	
6.	Počet uzavretých manželstiev	medzi katolíkmi	7
		medzi katolíkmi a kresťanmi	-
		medzi katolíkmi a veriacimi nekresťanmi	-
		medzi katolíkmi a neveriacimi	2
		Počet manželstiev v roku 2021 spolu	9
7.	Počet prvoprijímajúcich	18	

8.	Počet birmovancov (ak sa vysluhovala sviatosť birmovania v r. 2021)	32
9.	Počet cirkevne pochovaných	69
10.	Nedeľné sväté omše vo farnosti omši v nedeľu:	Počet sv. 5
	miesto:	čas:
	Poprad - Veľká	7:00
		8:00
		9:30
		11:00
		18:30
11.	Celkový počet svätých omší vo farnosti za rok	600
12.	Počet svätých prijímaní za rok	22000
13.	Počet mimoriadnych vysluhovateľov svätého prijímania	2
14.	Počet organistov, kantorov	2
15.	Počet vo farnosti	rehoľník 6
		rehoľník - noviciiek -
		rehoľných kňazov 8
		rehoľných bratov 0
		rehoľníkov - novicov 2
16.	Počet duchovných na dôchodku	diecéznych kňazov 1
		rehoľných kňazov 0
17.	Počet direktórií na rok 2021 za farnosť	5
18.	Počet Kňazských diárov za farnosť	-
18.	Počet budov vo farnosti	z toho počet
		kultúrnych pamiatok
		národných kultúrnych pamiatok
	kostolov	1
	kaplniek, využívaných na bohoslužobné účely	3
	iných kaplniek	1
	iných budov vo vlastníctve farnosti, mimo farskej budovy	4
		využívaných komerčne
	spolu	9
		1

(Čísla s označením +- sú nepresné, lebo vychádzajú zo sčítania ľudu, v priebehu 10-ročia sú upravované podľa dát z matriky Farského úradu, resp. podľa odhadu)

Prehľad na základe ročného výkazu o hospodárení Farnosti v Poprade Veľkej (r. 2021)

A. Príjmy (výnosy):		Stílec denníka	Skutočnosť v €
1.	Zvonček, zbierky pre potreby farnosti	13.	19 483,88
2.	Zbierky na odoslanie (viď. tab. C)	14.	8 265,41
3.	Dary FO, PO, zahraničie, Ordinariát	15.	11 846,12
4.	Príspevky z fondov EÚ, ŠR, samosprávy (tab.D.)	16.	3 000,00
5.	Príspevky na časopisy a knihy	17.	531,17
6.	Príjmy z organizovania akcií	18.	0,00
7.	Pôžičky od Ordinariátu	19.	0,00
8.	Ostatné príjmy nedaňové	20.	62,39
9.	Nájomné	21.	10,01
10.	Príjmy z predaja majetku	22.	0,00

11.	Ostatné príjmy daňové	23.	0,00
12.	Úroky z vkladov	24.	0,07
13.	Príjmy (výnosy) celkom (súčet r. 1 až r. 12)	x	43 199,05
B. Výdavky (náklady)			
			Skutočnosť v €
1.	Mzdové náklady (mzdy, daň zo mzdy, odvody ZP a SP)	25	0,00
2.	Náklady na kostol, z toho (súčet r. 3 až r. 5)	=	22 097,58
3.	- bohoslužobné a liturgické pomôcky	26	1 038,11
4.	- energie	27	3 672,74
5.	- bežné opravy, nákupy a iné	28	17 386,73
6.	Náklady na farské priestory, z toho (súčet r.7 až r.9)	=	5 838,25
7.	- kancelárske, telefónne, poštovné a iné prevádzkové výdavky	29	2 216,87
8.	- energie	30	1 714,11
9.	- bežné opravy, nákupy a iné	31	1 907,27
10.	Investičná činnosť (súčet r. 11 a r. 12)	=	0,00
11.	- technické zhodnotenie majetku	32	0,00
12.	- nákup hnutel'ného i nehnuteľného majetku	33	0,00
13.	Dary, príspevky PO, FO	34	2 770,60
14.	Výdavky na organizovanie akcií	35	0,00
15.	Na časopisy a knihy	36	3 620,57
16.	Odoslané zbierky na Ordinariát (C.)	37	8 265,41
17.	Príspevky do fondov Ordinariátu	38	323,60
18.	Vrátky pôžičiek Ordinariátu	39	0,00
19.	Ostatné výdavky nedaňové	40	0,00
20.	Náklady na zdan.príjmy (prenájom, predaj majetku ap.)	41	0,00
21.	Ostatné výdavky daňové	42	0,00
22.	Daň z príjmu, zrážková daň	43	3,89
23.	Výdavky (náklady) celkom (súčet r. 1+2+6+10+13 až 22)	x	42 919,90
C. Účelové zbierky			
		Príjem	Odvod
1.	Zbierka pri Božom hrobe	1376,69	1376,69
2.	Zbierka na Seminár	692,42	692,42
3.	Zbierka na Charitu - jar	175	175
4.	Zbierka na Charitu - jeseň	492,1	492,1
5.	Zbierka Dobročinné diela Sv. Otca	921,92	921,92
6.	Zbierka na misie	1200	1200
7.	Zbierka na masmédiá	387,5	387,5
8.	Zbierka na DKS	598,47	598,47
9.	Iné účelové zbierky: Na pomoc utečencom	100	100
10.	Iné účelové zbierky: Zbierka pre Kubu	879,89	879,89
11.	Iné účelové zbierky: ostatné	1441,42	1441,42
11.	Spolu (súčet r. 1 až r. 10)	8 265,41	8 265,41

D. Príspevky prijaté			
1.	Príspevky z fondov EÚ	x	0,00
2.	Príspevky zo Štátneho rozpočtu (napr. na centrum voľ. času)	x	0,00

3.	Príspevky od samosprávy (VÚC, obec, mesto)	x	3 000,00
4.	Príspevky spolu (súčet r. 1 až r. 3)		3 000,00

Minuloročné príjmy i výdavky sú vyrovnané. Ešte neprišli niektoré faktúry a ani dane z nehnuteľností, ktoré minulý rok boli vo výške 3000 eur.

Tohto roku sa dokončil výskum fresky Sv. Jána evanjelistu a apoštola na južnej strane kostola – v tympanóne. Podobne sa dokončila aj jeho reštaurácia z výraznou pomocou dobrodincov z farnosti Poprad Veľká a Prešovského samosprávneho kraja.

Ekonomická rada zrealizovala opravu fasády Orlovné a niektorých vnútorných priestoroch, na ktorých sa ešte v práci pokračuje. Pri obnove nám nezištne pomohla aj firma Pulzar s.r.o. , ktorá realizovala minulý rok maľovanie kostola. Do práce sa však pustili chlapi z farnosti za asistencie niektorých ochotných mladých (aj birmovancov).

Vnútorné priestory pomaly obnovujeme, aby mohli slúžiť na duchovnú a výchovnú a vzdelávaciu činnosť našich farníkov, najmä mladých. No plánujeme zapojiť všetky vekové kategórie – aby pastoračia a duchovný život farnosti mohol napredovať.

Tiež sa podarilo urobiť niektoré opravy na fare a plotoch okolo kostola i farského pozemku.

Vnútri v kostole sme vymenili ozvučenie a techniku pre online prenosy.

Potrebné je pripomenúť, že vďaka obetavým mladým, ale aj dospelým sa podarilo zabezpečiť online prenosy svätých omší a duchovných obnov, či programov z kostola.

V ekonomicko- hospodárskej činnosti nás čaká:

- Vydanie odbornopopulárnej monografie o našom kostole vo Veľkej.
- Postupná oprava vnútorných priestorov „Orlovné“ – aby v nej mohla prebiehať dôstojným spôsobom pastoračná, vzdelávacia a duchovná činnosť.
- Väčšiu investíciu čaká oprava resp. rekonštrukcia strechy „Orlovné“.
- Tiež budeme hľadať spôsob, ako dokončiť vysušenie múrov kostola a ich sanáciu.
- Určite budú aj iné drobnejšie práce, ktoré postupne objavujeme.

Pohľad a výzva z pastoračnej oblasti

Z pastoračných programov sa tohto roku podarilo dokončiť kurz birmovancov a začať nový, ktorý v tomto roku začína postupne od 7-ho ročníka základnej školy. V tomto školskom roku je ide o zoznámenie sa a nájdenie spôsobu komunikácie a naštartovanie celej prípravy na birmovku, ktorá by mala v skutočnosti fungovať od 1. sv. prijímania s intenzívnym záverom 1-2 rokov pred sviatosťou birmovania.

Stojíme pred základnou otázkou, ako odovzdávať a žiť vieru doma, medzi kamarátmi, ale aj na miestach, kde prežívame život. Čo môžeme pre to urobiť, čo nám našepkáva Duch Svätý, ako ho spoločne počúvať?...

Tiež si potrebujeme vybrať spôsoby, ktoré pomáhajú v rozvíjaní vzťahu s Bohom, v rodine, vo farnosti... S voľnočasovými aktivitami, ktoré ako tak fungujú doteraz v štýle „hodinku raz za týždeň“ nerozvineme vieru - hlboký vzťah s Bohom.

Podľa vnímania záverov zo štatistík a toho, ako súčasná kultúra mení mladého človeka v jeho citlivosti na Božie veci, budeme musieť nájsť spôsob, kde budú zapojení okrem kňazov a animátorov aj rodičia i celá farnosť. Sme teda v procese budovania spoločenstva farnosti a rodín, ktoré žijú svoju identitu domácej cirkvi v spoločenstve iných rodín spojených vo farnosti.

Skúsenosť z minulého kurzu pre birmovancov je, že rodičia majú silný vplyv na rast detí vo viere. Problémom je však malá znalosť i život vo viere v dnešných rodinách. Často sa v rýchlosti súčasnej doby odovzdáva iba to, čo sa kedysi dávno rodičia naučili, či intuitívne získali. Mnohým chýba poznanie daru, ktorý majú vo sviatosťiach, ktoré prijímajú, alebo sú ich nositeľmi.

Tiež máme veľké rezervy v chápaní spolupráce rodičov a kňaza. Kňaz je duchovným otcom farnosti, alebo zvereného spoločenstva. Teda nie úradník na vykonávanie duchovných potrieb veriacich, či človek, ktorý ma

fungovať podľa predstáv klientov. Ako to správne v súčasnosti pochopiť a žiť, ak minulé veci v dnešnej kultúre nefungujú?

Málokto rodíčia v našej farnosti poznajú, v čom spočíva hodnota a úloha sviatosti manželstva a akú úlohu má každý dospelý pobirmovaný kresťan pri odovzdávaní viery – slovom i príkladom. Zrejmé to je aj zo skutočnosti, že vo farnosti je málo spoločnstiev manželov a rodín, ktoré by rástli vo viere spolu a spolupracovali s kňazmi, zasvätenými osobami a správcom farnosti.

Vyššie opísanú skúsenosť opísanú pri kurze prípravy na birmovku badať v rodinách a skupinách pri príprave na krst detí, na 1.sväté prijímanie aj na sviatosť manželstva.

Positívom v našej farnosti - vo Veľkej je silné a živé jadro veriacich, ktoré prežilo ťažké časy totality a získali určitú odolnosť voči totalitným režimom. Mali skúsenosť zo živého spoločnstva chrámového zboru, radosť z mnohých pútí a výletov. U niektorých driemu spomienky zo stretiek a mládežníckych spoločnstiev, ktoré zažili so saleziánmi. Niektorí v mladosti dostali obrovský dar, že mladosť prežili ako miništranti v blízkosti oltára, či speváci kostolného zboru alebo mali svoje spoločnstvo, ktorému sa venoval, kňaz, rehoľná sestra, či rehoľný brat. Otázka je, kde sa ukrývajú v súčasnej pandémii a čo sú ochotní dať do spolupráce v našej farnosti.

Možno povedať, že súčasnou výzvou pre veriaceho človeka je naučiť sa, ako žiť vieru v rodine, v spoločnstve a vo farnosti a ako čerpať Božiu lásku a ju dávať. Je omylom si myslieť, že sa treba vrátiť do minulosti – k spôsobom, ktoré fungovali vtedy..., je omylom, ak manželia chcú odovzdávať vieru ako jednotlivci či sami doma... Potrebujeme spoločnstvá, rodinné spoločnstvá, ktoré komunikujú navzájom, potrebujeme objaviť hodnotu sviatostí manželstva i kňazstva, i to, ako majú spolupracovať.

Prostriedky a výzvy, ktoré sa ponúkajú a čo nás čaká:

- Naučiť sa trpezlivo komunikovať s Bohom, v rodine a vo farnosti.
- Komunikovať svoje otázky a to, čo nie je jasné tak, aby sme spolu vedeli nachádzať odpovede a kráčať spolu. Iným slovom zapojiť sa do procesu obnovy farnosti a súčasnej synody, ktorá prebieha na úrovni farnosti a spoločnstiev (Synoda o synodalite).
- Zapojiť sa do mesačných duchovných obnov vo farnosti – témy sú z katechéz podľa súčasného Roka rodiny. Základ tvoria video príhovory pápeža Františka z exhortácie Amoris laetitia a vstupy manželov a rodín z celého sveta. (info v oznamoch)
- Tiež pozývame do konkrétnych aktivít a činnosti vo farnosti. Vhodnou príležitosťou je aktívna účasť na svätých omšiach (služby pri vchode do kostola, pri čítaniach, pri miništrovaní, ...), zapojenie sa do upratovania a do starostlivosti o kostol a priestory orlovné, do farskej charity, do spoločnstiev manželov a rodín, v neposlednom rade do modlitebných skupín... do apoštolských aktivít, do sprevádzania činností a života vo farnosti. Teda naplno do spolupráce s Bohom, ktorý žije v Cirkvi.
- Potrebne je učiť sa vychádzať z kostola s posolstvom odovzdávania radostnej zvesti a Božieho života, ktorý prijímame v eucharistickom spoločnstve.
- Potrebujeme sa naučiť vnímať svoju rodinu a farnosť (i celú Cirkev) ako naše MY, ktoré vzniká pri krste a posilňuje sa v Eucharistii v spoločnstvách zameraných na šírení dobra a radostnej zvesti – o tom, že Ježiš je s nami a my tvoríme Jeho tajomné telo – Cirkev.
- Potrebujeme sa naučiť stretávať v spoločnstvách rodín a vytvárať spoluprácu medzi manželmi a kňazmi. Aby sme prijímali medzi seba rodiny, ktoré privádzajú dieťa ku krstu, na 1. sv. prijímanie i birmovku. Aby sa mladí chystali na sviatosť manželstva ako snúbenci a nie ako tí, čo skúšajú spoločný život bez Boha.
- Pri rozbiehaní spoločnstiev a spolupráce stále sa ponúkajú určité aktivity, ktoré nie sú cieľom, ale prostriedkom. Sú to púte, deň farnosti (začiatok školského a pastoračného roka), organizovanie aktivít pre mladých a podobne... Návrhy sú vítané.
- Bolo by ideálne, ak by sa v tomto roku podarilo pripraviť farnosť na misie i na voľby do farskej pastoračnej a ekonomickej rady.